

بررسی هژمونیک فضای مجازی و تاثیر آن در اسلام هراسی

Reviews hegemonic cyberspace and its impact on Islamophobia

احمد یوسف پور^(۱)، مهران شعبانخواه لیلی^(۲)، شهرام معصومی^(۳)، مصطفی سلطانی پری^(۴)

^۱ کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکز

^۲ کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکز

^۳ کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکز

^۴ کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکز

چکیده

تحقیقات اخیر نشان داده‌اند که ایجاد، شدت و میزان حملات اسلام‌هراسانه در کوتاه‌مدت، با وقوع یک یا مجموعه‌ای از حوادث در ارتباط هستند. محققان به طور ویژه حوادث تروریستی را به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل ایجاد شکل‌گیری احساسات اسلام‌هراسانه و وقوع تنش و ایجاد فضای مناسب برای گسترش عقاید خصومت‌آمیز و شکل‌گیری سلسله‌ای از اقدامات خشونت‌بار قلمداد می‌کنند. این اقدامات، نسبت به گروه‌هایی صورت می‌گیرند که در ظاهر عقاید مشابهی با تروریست‌ها دارند.

با وجود آنکه نشانه‌هایی از اسلام‌هراسی از همان آغازین روزهای تولد اینترنت دیده شده، اما این موضوع به تازگی به عنوان یک مشکل اجتماعی که نیاز به بررسی دارد، شناخته شده است.

پرداختن به یکی از پدیده‌های عصر پست مدرن، یعنی مرزهای مجازی و سایبرنتیک است که با توسعه‌ی فناوری اطلاعات و ارتباطات، مفهوم پیدا کرده است. این مقاله، با رویکردی توصیفی-تحلیلی به مسئله‌ی فوق توجه کرده و به این نتیجه رسیده است که فناوری اطلاعات و ارتباطات مخصوصاً فضای مجازی در پیشبرد اهداف اسلام‌هراسانه بسیار موفق بوده است. به نظر می‌رسد سیانت از هویت‌ها، مهم‌ترین بعد کارکردی مرز در عصر جهانی شدن است.

پس از حملات تروریستی در فرانسه، رهبر معظم انقلاب در نخستین‌نامه خود به جوانان غربی، بر لزوم شناخت مستقیم و بی‌واسطه از دین اسلام تأکید کرده و از آنان خواستند که اجازه ندهند مقامات کشورهای غربی، تروریست‌های تحت استخدام خود را به عنوان نمایندگان اسلام به آنان معرفی کرده، به این بهانه، بر آتش اسلام‌هراسی بدمند. در این مقاله، قصد داریم با بررسی دو حادثه تروریستی صورت‌گرفته در اروپا و آمریکا، نشان دهیم همان‌طور که رهبر معظم انقلاب بیان کردند، میان این‌گونه حملات و ایجاد اسلام‌هراسی، نوعی همبستگی وجود دارد. تمرکز اصلی مقاله حاضر، بر نشان‌دادن همبستگی میان وقوع حملات تروریستی و ایجاد اسلام‌هراسی در فضای مجازی است.

کلید واژگان: هژمونی، فضای مجازی، اسلام‌هراسی، فناوری اطلاعات و ارتباطات.

مقدمه

مرز و تغییرات مرزی، از اصلی‌ترین موضوعات مورد توجه در جغرافیای سیاسی است. مفهوم مرز به شکل امروزی، به زمان «معاهده‌ی صلح و ستفالی» در سال ۱۶۴۸ م برمی‌گردد که دولت‌ها بنا به درخواست ملت‌ها به وجود آمدند. بدین ترتیب، «منطقه‌ی سرحد» که گستره‌ی وسیعی را دربرمی‌گرفت، جای خودش را به «مرز» داد که به صورت خط روی زمین ترسیم شد. فلسفه‌ی شکل‌گیری مرزها، تفکیک قلمروهای سیاسی ملت‌های مختلف است. زیرا مرزها بیش از آنکه مشخص‌کننده‌ی محیط طبیعی باشند، متمایزکننده حاکمیت و مالکیت ملت‌ها هستند.